

Per 1303/1980/81

10013349,1

COBISS •

1303

1303/1980/81

P 1303 / 1980/81

D 7 13.349 / 1980

V anketi, ki smo jo izvedli med učenci naše šole, je vsak od nas lahko povedal svoje mnenje o našem kulturnem življenju. Ugotavljali smo, kako smo seznanjeni s kulturnimi dejavnostmi, kakšne kulturne akcije predlagamo in kako preživljamo svoj prosti čas.

KAKŠNE KULTURNE AKCIJE PREDLAGATE NA ŠOLI?

- srečanja s pisatelji, pesniki, glasbeniki, slikarji, režiserji, igralci, športniki
- več plesov, plesni tečaj, glasbeni krožek
- sodelovanje pri proslavah z JNA
- sodelovanje z drugimi OO ZSMS, Z DO
- tekmovanja med razredi - v jezikih, zgodovini, kemiji
- ogledi likovnih razstav, razstave učencev
- sodelovanje s kulturnimi skupinami drugih šol
- igre, ki naj bi jih igrali učenci
- kulturne akcije na vseh področjih naj bi bile bolj množične, vključeni naj bi bili vsi učenci.

KAKŠNE FILME BI RADI GLEDALI? ALI STE ZADOVOLJNI Z DOSEDANJIM PROGRAMOM?

- Prevladujejo tisti, ki so s filmskim programom zadovoljni.
- Rad bi gledal kvalitetne filme ne glede na žanr, še posebno bi rad videl film Lenny
 - z izborom filmov sem zelo zadovoljna. Radi bi si ogledali filme: Splav meduze, Nasvidenje v naslednji vojni, Pljučevinasti boben, Apokalipsa danes, Andaluzijski pes, Mesto žensk, Na Zahodu nič novega, Modri vojak, Satirikon, Slapnati psi
 - želim si gledati filme o mladih, psihološke drame, rock opere
 - rada bi gledala predvsem domače filme, ki so se v tem letu uspešno uveljavili v tujini
 - rada bi gledala komedije
 - želim gledati tuje filme, ki imajo neko vsebino in nekaj pomenijo
 - filmi naj bi bili po 6. šolski uri ob petkih
 - moti me, da sta n.pr. v enem mesecu dva dobra filma, v drugem pa n.pr. nobenega - ogledamo pa si vsek mesec po en film.

ALI BI RADI HODILI V GLEDALIŠČE IN KAKŠNE PREDSTAVE BI RADI GLEDALI?

- predvsem priznana gledališka dela v moderni izvedbi
- gledati bi morali predvsem dela, ki jih poznamo iz literature ter povabiti moderne gledališke skupine - npr. Srečno novo gledališče
- vseč mi je ker imamo obanma, lahko bi imeli več gledaliških predstav, rada bi obiskovala tudi gledališke predstave v Ljubljani.

KAKO STE SEZNANJENI Z DELOM GLASBENE MLADINE IN KAKŠNI SE VAM ZDIJO KONCERTI NA ZEMONU?

- ne čutim, da bi glasbena mladina sploh obstajala. Mnenja o izboru predstav na Zemonu so različna, vsekakor pa jim prisostvuje premlada publika
- GM bi morala organizirati več koncertov glasbenikov kot so n.p.r. Drago Mlinarec, Jani Kovačič, Buldožer - Marko Brečelj, Tomaž Pengov...

KAKŠNE NAJ BI BILE PREDSTAVE, KI JIH PRIPRAVLJAJO RAZREDI?

- proste
- recitiranje ob glasbeni spremljavi
- vsak razred se mora potruditi, da bodo proslave priginalne, ideje izvirne, dela ne bi smeli v celoti prepuščati mentorju
- podobne naj bi bile proslavam lanske 4.a. Kratke in kvalitetne!

KAKO PREŽIVLJAŠ SVOJ PROSTI ČAS?

- ob športu, glasbi in branju predvsem tehnične literature
- ukvarjam se s športom, poslušam glasbo, včasih grem v kino, hodim v gore
- prostega časa nimam,
- moj prosti čas je tako nezanimiv, da se o njem ne spláča izgubljati beséd
- berem in pišem pesmi
- ukvarjam se z glasbo, si dopisujem, sodelujem v krožkih, kolezarim
- moj prosti čas: branje, spanje, gledališče, kino, športne prireditve, glasbeni koncerti
- berem in zbiram znamke
- pohajam
- ukvarjam se s fotografijo.

TU NIKO NIJE UMRO KO JE UMRO
(napis v spominski hiši na Tjentištu)

..."... Širom Jugoslavije bilo je mnogo bojišta na kojima su se vodili krvavi okršaji, ali baš Sutjeska - koja je u našoj narodno-oslobodilačkoj borbi dvaput bila takvo poprište - najbolje odgovara da bude mjesto u koje će naši narodi uvijek s ponosom gledati i podsjećati se koliko nas skupno košta ovo što je otvoreno..."
(Tito)

Sutjeska je največji in najsvetlejši simbol narodov Jugoslavije za svojo svobodu, simbol človekovega heroizma. To je spomenik nečemu, kar ne bo nikoli odšlo in se ne bo nikoli pozabilo. Tu je danes spominski park, kajti vsak košček zemlje, vsaka skala, vsako drevo je spomenik.

Vendar pa Sutjeska ni samo prostor, kjer se je odigrala peta ofenziva, to je tudi eden od najlepših krajev v Jugoslaviji. Zeleni gozdovi, strme gore, čista pokrajina, mir - idealna pokrajina za romantične pisatelje.

V okolje na tjentištu se lepo vključuje nenavadna in zanimiva zgradba - muzej, v katerem je na simboličen način prikazana epopeja Sutjeske. V njem je spisak imen padlih borecev, 13 fresk slikarja Krsta Hegedušiča, preko 800 diapozitivov in vrsta dokumentov.

Više v hrib je veličasten spomenik, do katerega vodita dva niza stopnic v obliki violine, katere struna igra pesem svobode. Spomenik ponazarja stiskanje nemškega obroča, naprej, v hrib pa je pot v svobodo.

V okolici je še mnogo urejenih grobov in spomenikov, mesto ranjenega tovariša Tita in slap Penečica - točka vredna ogleda.

Prav zaradi svoje lepote in zgodovinskega izročila je Sutjeska mesto zbiranja mladih - ne samo iz Jugoslavije, temveč tudi iz mnogih drugih krajev sveta. Mladi so njeni najpogostejši gostje.

Sutjeska je le ena in neponovljiva.

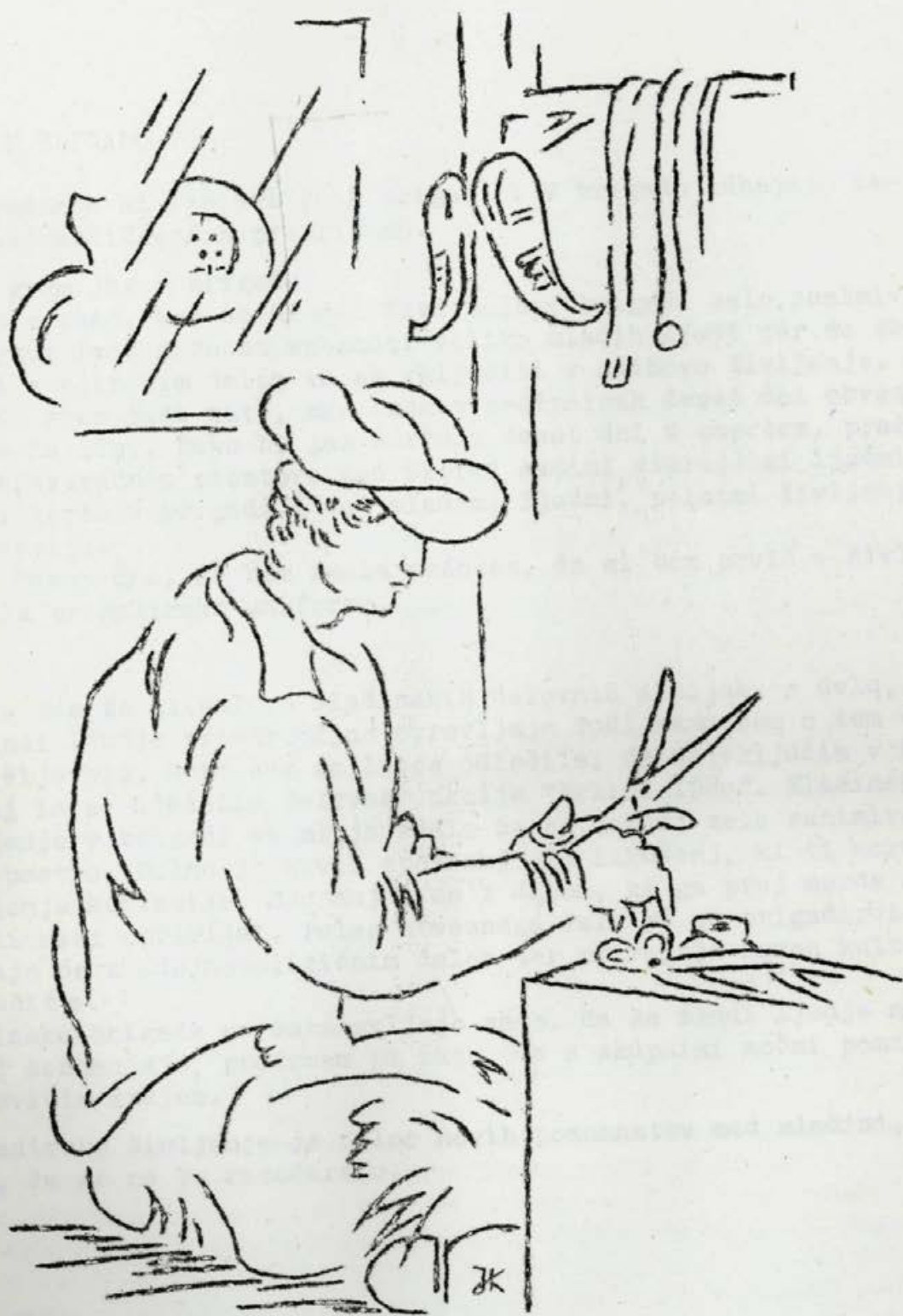
Karmen Kompara, 4.b

VTISI IZ EKSKURZIJE PO JUGOSLAVIJI

Zleknjen na sedežu upiram pogled na bežne obrisе hiš in dreves, na širna polja. Slišim smeh soščolcev, ki se prepleta s hrupno glasbo in brnenjem avtobusa. Kako hitro so minili ti dnevi, kot težna misel ali sladek utrinek, kot branje zanimive in napete knjige. In tokrat sem prebral debelo življenjsko knjigo, ki je v meni pustila globok pečat, nenehno razmišljanje o domovini, o naravi in soljudeh. Daleč je segel pogled, mnogo dlje kot naučena snov iz šolskih knjig. Seznanil me je s stvarnostjo, s pričami stare in novejšе zgodovine, ter bogate kulture. Srhrljive misli o mučenju v Jesenovcu me vodijo k borbi na Kozaro, Sutjesko in nad menoj se dvigujejo orjaki, ki pričajo o bolečini in krvi. Na tej bežni sliki vihra rdeča zastava hrabrih borcev, ki so hiteli v Jajce, ki so sodelovali v Foči, Bihaču, Drvarju. V mislih listam zgodovino in opazujem freske pravoslavnihi samostanov, džamij in gotskih cerkva. Stopam po ulicah starega Dubrovnika in med nogami mi frčijo golobi - simboli miru in sreče, ki so jo naši predniki le malo poznali. Kako lepa je naša domovina, če jo opazuješ izpod oblakov, z Lovčena in se tvoji vtisi spajajo z mislimi Njegoša in liki Mestroyičevih kipov. Kako pestra in raznolika je naša kultura, kako smo si podobni, obenem pa tudi tako različni. Bratje smo si in smo ljudje v dobri in slabi luči. Videl sem pravičnost in svetlo dobrosrčnost ljudi, katerih delovno mesto je ulica in krtača za čevlje v rokah, ter surovost in pretepe mladeničev v belih srajcah s kravato okrog vratu. Slišal tuljenje psov in mačk, ki je rezalo nočno tišino sredi Metohije in zvoke moderne glasbe v središču Sarajeva. Spoznal se enotnost in prijateljstvo mladine, zagnane in marljive študente, pa tudi zakajene disco-klube, po katerih se je širil duh po"rakiji".

Rastemo v nov dan, rastemo iz naše zemlje, ki je bogata in lepa kot sončen dan ob morju in svetlobni slap na Krki. V mislih se mi rišejo bleščeče slike visokih gora v Metohiji, pa izvir Bosne, so-teske in toplo morje, ki nam je nudilo veselje in radost zagrenjeno s katranom.

Prebiram zadnje liste knjige, polne sonca in topline. V desetih dneh smo postali bogatejši za zaklad, ki si ga vsak ne more pridobiti. Enim ga, ker je resničen, brez olepšav in prikritih besed, ker ga vidim v lastni luči, ki je iz dneva v dan svetlejša.

Prodajalec škarij v Mostarju

ZAKAJ V BRIGADO ?

To vprašanje si postavi vsak brigadir. V brigado odhajajo zaradi najrazličnejših prepričanj.

Zakaj grem jaz v brigado?

Predvsem zato, ker se mi zdi življenje v brigadi zelo zanimivo. V brigadi imaš možnost spoznati veliko mladih ljudi ter se seznaniti z njihovim delom in se vključiti v njihovo življenje. V brigado grem tudi zato, ker imam v počitnicah deset dni obvezne prakse na Lipi. Kako bi jaz zdržala deset dni v zaprtem, prašnem, brezračnem prostoru med skoraj samimi starejšimi ljudmi. Mar ni lepše v brigadi - med mladimi ljudmi, polnimi življenja in energije.

Komaj čakam dne, ko bom imela možnost, da si bom prvič v življenju oblekla brigadirsko uniformo.

Veliko sem že slišala o mladinskih delovnih akcijah, o delu, ki ga mladi ljudje prostovoljno opravljajo. Tudi sama sem o tem veliko premišljevala. Tako sem se letos odločila, da se vključim v MDB 5. maj in se udeležim delovne akcije "Brkini 1980". Mladinsko življenje v brigadi se mi je zdelo že od nekdaj zelo zanimivo, zelo pestro. Polno je novih spoznanj in izkušenj, ki ti morda v življenju koristijo. Seznanjaš se z delom, ki ga prej morda še nikoli nisi opravljal. Poleg obveznega dela pa se brigadirji seznanjajo še z idejnopolitičnim delom ter prirejajo razne kulturne prireditve.

Mladinske brigade se ustanavljajo zato, da se mladi ljudje med seboj seznanjajo, predvsem pa zato, da s skupnimi moči pomagajo nerazvitim krajem.

Brigadirsko življenje je polno novih poznanstev med mladimi, zato upam, da me ne bo razočaralo.

BRIGADIRSKI DAN

"Dvignite zaspane riti, lenobe lene," se zadere dežurni ves zaspan od neprespene noči. Tako se začnejo muke in težave, muke že ob rani zori. Še z zaspanimi očmi, nepočesani se mučijo pri jutranji telovadbi. Še maček bi se bolje umil po telovadbi kot pa se brigadir, ki samo čaka kdaj bo kaj užitnega zaužil in si želodec izpral s toplo vodo, imenovano "čaj". Že misel na delo utruji brigadirje, kje pa so še premetani kubiki zemlje, ki ječi pod lenuhi in lopata, ki joče za njim. Jutro polno težav s krampi, ki sami nočejo delati, počasi mineva. Delovnih sedem ur je za njimi in zopet je hrana na vrsti, težka pričakovano kosilo. Vihajo si že nosove zaradi tega ali onega in vsakemu je žal, da ni mame s seboj pripeljal. Prazna vreča pa ne stoji pokonci, torej nekaj je potrebno požreti. Po obilni gostiji sledi razgibavanje telesa z raznovrstnimi športnimi panogami, sedenje, ležanje, počivanje. Le nekateri žele dokazati, da zmorejo več, pa se za žogo poče kot otroci. Večina razmišlja kakšni so rezultati dela, med njimi lase puli debeli trasko, ki pričakuje vse najboljše. Še veliko stvari se v tem prostem času dogaja: sklenjajo se prijateljstva in simpatije, seveda med nasprotnima spoloma, takrat pa se je treba bati kratkega stika. Še večji strah teh spoznanj pa je "doživljenjski kredit" (poroke in številna otročad). Težko se je odločiti in v hladno posteljo, kjer je tako pusto, in brez družbe. Oh, kako je dolčas. Po določeni uri - 22^h pa sledijo programi "šotori v šotoru"!

MOJE KRIZE

Kar naenkrat se mi zgodi. Smejem se dobremu vicu in sredi smeha obnemim. Kot da bi kdo ugasnil luč. Sama sem v temni sobi in teme se neznansko bojim. Rada bi se kam skrila. Pod posteljo ali v omaro. Vračajo se stari strahovi iz otroštva. Bojim se volka. Vem, da je tu, v sobi in vem, da me on vidi in voha. Volk hrope v kotu. Tako vas imam vse rada, nočem še umreti. Saj ne bom umrla saj bo kdo prišel in me rešil. Ubil bo volka. Potem bo spet vse dobro. Vsaj za nekaj časa. Volkov je dosti. Čakam. Začenjam sovražiti vse po vrsti. Gotovo vedo, da sem tu. Hočejo se me rešiti. Mogoče so oni poslali volka sem. Jočem. Potem mi je vseeno. Poslušaj, si pravim, saj zakaj pa živiš? Vidiš, da veš. To te vznemirja. Če ne veš, življenje nima vrednosti. In če je nima, lahko mirne duše umreš. Umirim se, sedem v sredo sobe in ga čakam, mojega volka - odrešitelja. Poslušam tišino. Pripravljena sem umreti.

Volka ni. Začnem klicati. Volk, pridi. Daj no, se zdaj ti bojiš mene? Odgovarja mi tišina. Srce mi močneje utripa, diham pospešeno. Torej volka ni. Zdaj je vse v redu. Le ta tema. Saj rada živim, čeprav ne vem zakaj. Nekaj prav gotovo je v življenju vrednega. Nekako najdem izhod iz teme. Svetloba me najprej oslepi. Ne morem pozabiti, da sem bila v temi sama, da mi nihče ni pomagal. Postanem hudobna. Govorim kar mislim in delam kar se mi zazdi. Največ molčim, obdana z nevidno trdno lupino. Občutljiva sem, boli me, ker se tudi zdaj ne meni nihče zame. Z vsemi se skregam. Želim si, da bi me takrat v temi požrl volk. Vidim, kako bi me potem vsi objokovali. Sovražim ljudi. Zdi se mi, da sem visoko nad njimi, kot pike jih vidim. Oni mene ne vidijo, ker me obdaja megla. Pripravljena sem trditi, da sem beg. Počutim se svobodno. A nisem zadovoljna. Ne morem kar tako ostati sama tu zgoraj, si rečem, vrniti se moram. Vzdihnem, še zadnjič pogledam svoja nebesa, se obrnem in grem. Spodrsne mi in padem. Zdaj sem tudi jaz spodaj in ljudje niso več pike. Spet sem taka, kot je treba: govorim ravna nasprotno kot mislim in vsa moja dejanja so skrbno premišljena. Preveč se smejem in govorim. Niti pomislim ne da je kdo od prijateljev v temni sobi in da me sovraži, me kliče, me preklinja, me moli, me prosi. Samo smejem se. Pri meni se vse začne in konča s smehom.

P R É M E C

Prémec.

Zelo težko je začeti pisati. Iščem besedo, besedno zvezo... s katero bi začela. Ponavadi uporabim fraze kot, sedim na oknu in... premišljujem o sebi... pogled mi je zastal...

Danes sem raje odprla slovar, pogledala v desni stolpec zgoraj in prepisala besedo prémec.

Vendar s to besedo ne morem začeti.... ne morem je uporabiti. Ni je v mojih mislih, ne spada v mojo razmetano sobo, med zvezke in knjige na mizo.

Tako sama sem danes. Sama kot ponavadi. Zaprta med štiri stene... skozi zamazane šipe sije toplo jesensko sonce na razmetano posteljo. Brskam med knjigami in slovarji, strmim v strop, iščem besede, s katerimi bi začela. Brskam po spominu, grbančim čelo. Ne morem začeti.

Čakam. Sama ne vem več koliko časa. Že sedim tako na tleh, stiskam kolena pod brado, zapiram oči in kremžim obraz. Begam s pogledom po sobi, pokam s členki, drsim s prsti med lasmi, vstajam in zopet... sedam. Odpiram in zopet zapiram lepo rdečo škatlo z narodnim vzorcem. Brskam med družinskim nakitom, med zapestnicami, prstani, verižicami, med pozlačenimi srci, črnimi gumbi ... iščem.

Neurejena, brez volje, s kolki pod glavo...nasmehnem se, ker
se moram, v sobo je pogledala soseda - pridna punčka se uči.
..... iščem kamen, ki sem ga dobila na dvorišču.

Zakaj ga ne najdem.

Od daleč prihajaš.

Vedno svetlejši si

(ali pa je morda ozadje bolj temno).

Hrepenim po tebi,

opazil si to

in upočasnil svoj korak.

Kot da uživaš v mojem pričakovanju.

Kot da veš,

da te ne bom nehala čakati.

Kot da želiš, da bi bilo

najino srečanje še lepše.

TU BI MORAL BITI ZELO LEP, KRITIČEN IN POGLOBLJEN PRISPEVEK
O ŽIVLJENJU UČENCEV NA ŠOLI.

PISATELJ NI IMEL ČASA.

ŽIVLJENJE NEKOLIKO DRUGAČE

Poleti sem pomagal odkazovati drevje pri gozdnem gospodarstvu. Poleg mene so bili še ing. Silvo, tehnik Pavle ter osnovnošolec Lojzek.

Založili smo se s hrano in odejo ter se udobno odpeljali iz Idrije. Po končanem delu smo bili zelo lačni in izkazalo se je, da smo vzeli premalo hrane. "Saj bomo še umrli od lakote!" Računati smo morali še za naslednji dan. Premišljali smo o gobah kaj ko jih še ni bilo. Končno se mi posveti misel o ribah. Točno.

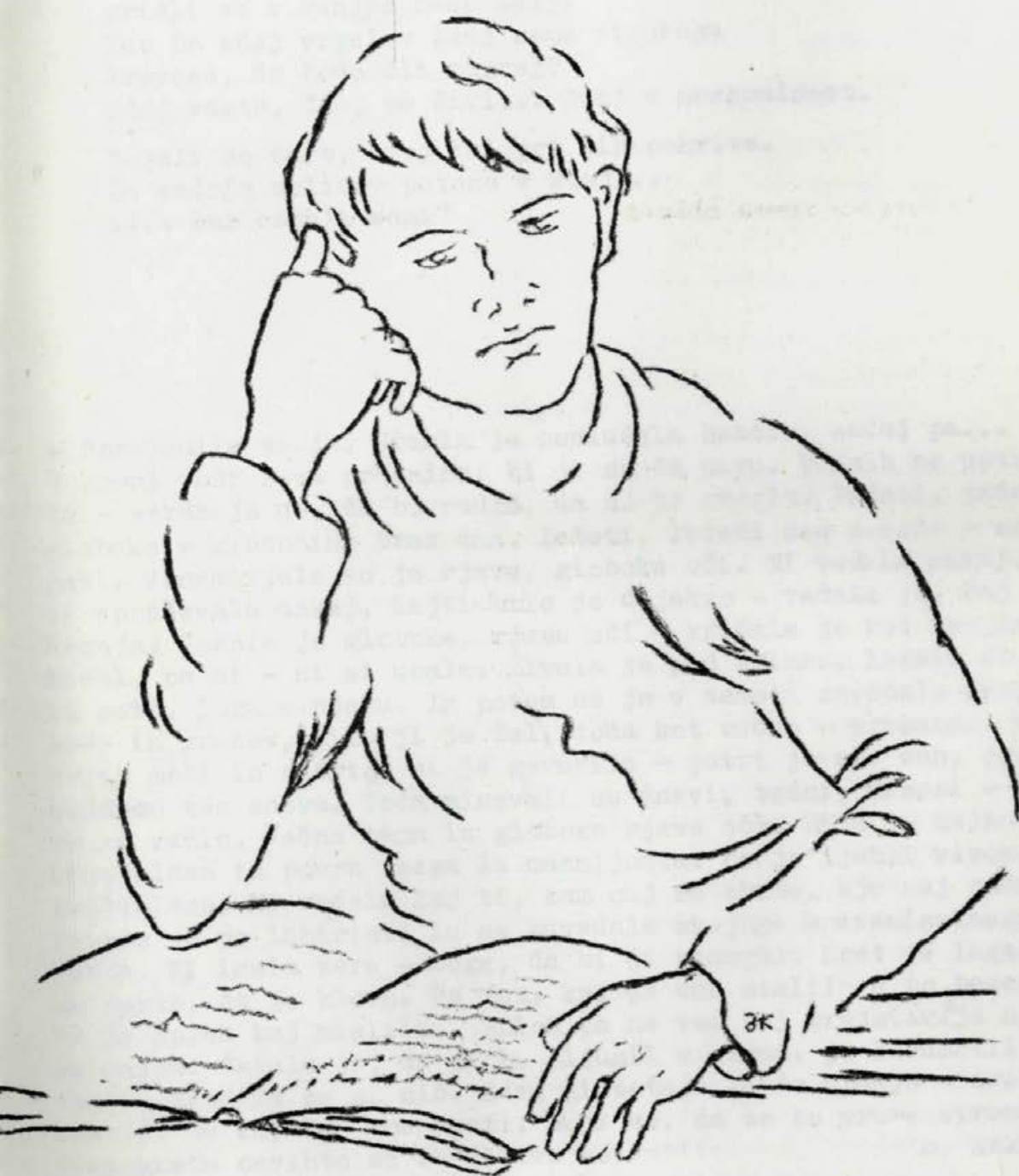
Že smo pri reki, potem ko smo naredili nekaj kilometrov. Toda voda je mrzla, vreme oblačno. V vodo smo dali prste in že smo se tresli. Toda bili smo junaki - (ali pa bedaki) ter kmalu že v njej plavali. Tresli smo se seveda tako, da vam je kar vroče postajalo. Začelo se je tekmovanje, kdo se bo bolj izkazal ribiča. Pol ure smo že zmrzovali, ribe pa še videli nismo. Lepo bi bilo, če nas bi zasačil kak ribič, ter nas zatožil, da ribam razbijamo leder strehe. Morda pa bi poročal o turistih, ki nagi postopajo po Antarktiki. Končno sem le ujel nekaj postrvi. Silvo in Lojzek pa sta ena držala za roke in noge seveda oba, pa ji še nista bila kos, gotovo je bil sinji kit, sesalci so več zmogni. Pavle se je seveda smejal v toplih čevljih in kadil cigareto. Pohvaliti pa ga je treba pri kihanju. Cyrli smo v temi zato smo se kregali, kdo boljše voha in vidi v temi. Pavle je trdil, da so ribe že zažgane. Silvo pa da so še žive. Tu v logarnici je bil še furman, ki je vlačil s težko dostopnih krajev les. Jedli smo po partizansko. Pavle, ki je bil najstarejši se je pošalil: "Otroci večerja je kuhana". Povedati je treba da je tu res bilo zelo razvito partizanstvo. Pol ure hoda daleč se je nahajala partizanska bolnišnica Pavla. Ko smo se prejšnje dneve zadrževali tam, smo se vpisali v zvezek za obiskovalce. Zasledili smo tudi pripombo neke gotovo razvajene gospodične: "Pot je zelo nevarna, zato mislim, da bi morala biti o tem pojasnila, ne pa da sem si zaradi tega raztrgala nogavice!"

aš Pavle pa je zapisal: "To ne drži, temveč je le razvada. Če so lahko ranjenci prestali nadčloveške napore, tudi za današnjo mladino ne bi smelo biti takih ovir, ki jih v resnici sploh ni". "Otroci spat"! je ukazal, ko smo povečerjali, "Tata bo pomil po do", je še dodal. Ponoči nas je zelo zeblo. Luna mi je svetila v o in nisem mogel zaspiti. Proti jutru se mi je zazdelo, da nekdo hodimo mimo logarnice. Grem k oknu, kakor žirafa podaljšan vrat; dobro, da sem dobrih živcev, za-za gledam zmajske glave. Kmalu spoznam, da so le konji, ki se pasejo ob jutranjem svitu.

Naslednji dan ima Lojzek že vročino, tudi ostali hodimo kakor megla od smreke do smreke.

Taka je divjina, brez čajčkov, tablet,

Toda dnevi preživeti v njej ostanejo bolj pri srcu, kakor tisti v topli sprejemni ob televiziji.

Sejali so smrt, zdaj sejejo bolezen;
kdo jih bo uničil, zmaličil?
Vse se je ustavilo, ne morejo naprej...
prišli so v kanjon reke Zdaj.
Kdo bo zdaj vrgel v Zdaj seme visokega
drevesa, da bodo šli naprej?
Zdaj raste, Zdaj se širi... Zdaj v neskončnost.

Sejali so smrt, zdaj bel prt jih pokriva.
Še zadnja molitev potone v Zdaj...
.... smo ostali sami?

- Spremenila se je. Včasih je poslušala Beatle, sedaj pa...
V njeni duši zeva praznina, ki ji ne da miru. Včasih se ustra-
ši - strah jo je, da bo padla, da ne bo zmogla. Padati, padati
globoko v globočino brez dna. Leteti, leteti med zvezde - san-
jati. Vznemirjale so jo rjave, globoke oči. Ni vedela zakaj. Ni
se spraševala zakaj, kajti bilo je dejstvo - vedela je, kaj se
dogaja: Iskala je globoke, rjave oči - kričala je kot ranjena
žival, pa ni - ni si upala. Živela je pod krinko, lagala drugim
in sebi, lagala njemu. In potem se je v samoti zavedala svojih
laži in grehov, bilo ji je žal, toda kot vedno - prekasno. Polna
novih moči in načrtov si je govorila - jutri je nov dan, jutri
začnemo vse znova. Toda minevali so dnevi, tedni, meseci - sonce
pa ni vzšlo. Večna tema in globoke rjave oči. Bila je majhna,
kratkolasa in povrh vsega še mazoljasta. On je ljubil visoke,
sveflolase. Ni vedela kaj bi, kam naj se obrne, kje naj začne.
Tavala je po labirintu in se zavedala svojega brezsmiselnega po-
četja. Ni imela vere - boga, da bi ji pomagal. Spet je lagala in
mu rekla, da je klovn. Ne vem, kaj je ona mislila s to besedo,
če je sploh kaj mislila.. Sploh pa ne vem kaj predstavlja njej
ta pojem. Čakala je, da ji bo pljunil v obraz, jo osramotil pred
vsemi. Zgodilo se ni nič. Zdaj ji ostaja le še upanje - drobno
upanje. Ne ve, če sme upati. Boji se, da se bo vreme spremenilo.
Prepogoste nevihte so škodljive nestabilnosti, kakršna
je ona. Poznam jo.

IGRA SREČE

Ljubi. Ne ljubi.

Še listič.

In še eden.

Ta cvet ne velja.

Konec je slab.

Drugi cvet:

ljubi, ne ljubi;

listič za listkom

vse do konca.

Zakaj se igraš s srečo?

Tako ali tako

te bo prevarala.

KAKO OBOGATETI ?

(Priročnik za staro in mlado)

Po daljšem premoru spet deluje naša poslovalnica. Vedno kaj sve-
-žega, za vsakega nekaj, nekaj za vse. Ne pozabite: žiro račun
071-542-379 vedno čaka. Pa preidimo k nasvetom. Naslednji način
je primeren le za potrpežljive, vzdržljive osebe, ki so občasno
pripravljene stradati. Če posebej pridejo v poštev vitkejši, na
pogled še čisto nedolžni (to vzbuja usmiljenost). Vpišite se v
gimnazijo. Sprejeli vas bodo neglede na inteligenčni kvocient,
priporočljivo pa je, da ni preveč visok (le tako boste vzdržali).
NIKAKOR PA SE NE NAROČITE NA MALICO! To je del našega načrta. Za
začetek jejte redno. Ko se udomačite na gimnaziji, lahko greste
v akcijo. Zjutraj več ne jejte. Med glavnim odmorom pridite po
pijačo in čisto nedolžno z občutkom lakote v želodcu (če znate,
lahko zakrulite) recite najbližjemu: "Mi daš en ugriz?". Seveda,
kdo bi revežu odrekel. Tako nadaljujte. V 20 minutah morate biti
izredno produktivni, da si pridobite hrane za ves dan. To bo vaš
obrok za en dan. To ponavljajte iz dneva v dan. Včasih (da vas
le ne bi pogruntali) lahko celo rečete: "Drugi mesec se bom pa
res naročil na malico! Med odmorom sem tako grozno sestradan."

Seveda se vas bodo ljudje po 2 - 3 letih že naveličali. Takrat lahko prenehate, lepo odebeljeni. Sicer pa si boste v tem času nakopičili ogromnega bogastva - ne bo vam namreč treba plačevati in kupovati hrane. Če se le najde kakšen predrzen radovednež in vas vpraša: "Ti, poslušaj, zakaj se pa ne naročiš na malico?" mu hladnokrvno odgovorite: "Stabilizacija, dragi moj, stabilizacija!"

No in ko boste bogati, tu sem tudi jaz - spomnite se me in prispevajte kaj v fond ZIRO RAČUN o71-542-379.

PREIZKUŠENI NASVETI ZA VSAKO PRILOŽNOST!

POLETNA NOČ: Mrači se. Ljudi prevzema nekakšna mrzlica, napeti so, polni pričakovanj, zapuščaje domove, se združujejo v skupinice, se ustavljajo, hodijo, hite naprej, za drugimi romarji.

Na vogalu slonim, pred kolobarjem svetilke, in potegne me z nji. Na obrasih pričakovanja, upanje, vedno hitreje hodimo, ta ali oni s svetilko, nekateri skoraj tečejo, ni več daleč, tu smo! Ob veličastnem zvoku tisočerih fanfar se na gričku sredi doline prikaže velik dvorec sreče, mesto ljubezni in veselja, osvetljen z nešteto zvezdami in lampijoni. Hitimo po stopnicah, se za hip ustavimo, strmimo, vzklikamo, nato se poženemo na ploščad. Noč je že. Stopim med ljudi in v istem trenutku jo zagledam. Množica mornarjev izgine, ostane le kot gibljiva ozadje, jaz pa počasi stopam k njej, izravnani in obsijani z upanjem sreče, s pričakovanjem ljubezni.

Zavrnila me je.

Na terasi ni prostora za nesrečne. Znajdem se v barvnem gozdičku, tu je mirno, bučanje množice je le še tiho šumenje in svetilke so le še drobne kresničke. Diši po zemlji, po naravi, po resničnem življenju, počasi se umirjam. Svež veter veje med bori, laže diham, vrača se mi moč, v sebi začutim slutnjo, klic, nekaj me vleče nazaj k njej, nekaj kot že doživeto, nekaj kot dolžnost spomina, kot tisto, kar se mora zgoditi, stopim proti svetišču, delam vedno daljše, hitrejše korake, tečem, sem že na terasi, za trenutek se ustavim. Kje je? Koliko časa me ni bilo na ploščadi? Uro, dve, mogoče leto, celo življenje? Najdem jo, gledam njene gibe, rjave oči, smehlja se mi, skupaj sva, utapljava se, izginjava v množico, ki se ravna po naju, kadar molčiva, je le mrmrajoč panj, ko pa se na trenutke razveseliva, podivja, vse skače, žvižga, pleše, srečna, vesela, ljudje nama mahajo in mežikajo, pozdravljajo naju, ko jih srečava, ko greva po velikih sobanah gradu.

V prvem prostoru je gorska vasica, tišina in mir vladata v tem prostoru, tiha sreča daje nežne barve vsem zvokom. V drugem je hrib nad dolino, skupina mladih se vzpenja na vrh, pravkar je nehalo deževati, oblaki se umikajo, sonce si-je na izmito pokrajino.

V treji sobi je tema, drživa se za roke, da se ne izgubiva. V četrte sobo ne greva, za naju je zaklenjena, pa vsekakor vem, da je notri ista gorska vasica, sam bi mogoče vstopil. Izhodna vrata, je že konec! Ne, množica je tu, ploščad se je spremenila v obrežje reke, ljudje sedijo s priprtimi očmi in v istem ritmu valovijo sem ter tja med drevesi iz stiroporja in lepenke, nočem tega, tudi ona je vznemirjena, vrata so nama so zaprta, drživa se za roke in iščeva, vem, kje je, vzhod, točka, stikalo, kjer obrneš vse na pravo stran, reka!, skočiva v čoln in odplujeva za tokom, ko pa prideva do konca obrežja, se znajdeva na začetku in plujeva mimo kraja, kjer sva se vkrcala, začarani krog je, izstopiva, hitiva med rumenimi drevesi, ki segajo do neba, nebo pa je praznično in drevesa so kot grmovje levo in desno, barve se prelivajo ena v drugo, se izlivajo v mavrico, ki je tako nizka, da bi se moral skloniti, če bi hotel pod njo, za sidrana je v tla, izliva se v reko in v vodnjak želja. Zagrmí, zabliska, nežne kaplje začnejo izpirati nebo in barve se mešajo, izginjajo v reko, dreves ni več...

Rahlo omotičen dvignem glavo z mize, za katero sem zaspal. Vsi so že odšli, gostišče zapirajo, veter piha in prinaša prve kaplje, nekje daleč grmi. Pomanem si oči in jo zagledam zraven sebe.

"Ti"? se začudim. "Kaj nisva šla skozi grád na obrežje reke in drevesa so bila tam in mavrica... Smehlja se mi.

Točajka odnaša prazne steklenice.

Tole zadevo z mavrico in drevesi bom moral razčistiti.

Izpraznim kozarec.

"Jutri pa v šolo", rečem, ker je pač treba nekaj reči. Prikima.

Nato nekaj časa molčiva. Stresem z glavo, zazebe me.

"Domov bo treba"!

Počasi odtavava med prevrnjenimi stoli in mizami, medtem ko zapovrstjo ugašajo svetilke.

KAKO SMO HODILI NA TRIGLAV

odločitev je bila takojšnja in dokončna. Grem na Triglav - pa pika.

Mama je sicer spet malo zavila oči proti nebu, kjer naj bi se nahajal Vsemogočni, rekla pa ni nič. Sicer pa niti ni imela časa. Prvi dan po programu ni bil posebno težaven, razen tega, da smo morali uporabiti vse sile, da se nas je voznik na koncu usmiliti in nas strpal v prenapolnjeni avtobus. Tako smo se z manjšimi in večjimi naporji pripeljali do Mojstrane. Tu smo si nekateri zaželeli počakati na avtobus, ki bi nas brez večjih trudov odpeljal do Vrat, vendar je zmagala čvrsta in zdrava planinska volja, zato smo torej vzeli pot pod noge in se zagrizeno napotili cilju nasproti. A me je ta zagrizenost kmalu minila (pomislite 25%) klanca. Zatorej smo rahlo upočasnili tempo in do koč prispeli, ko je bila že trda tema.

Tu se je trlo ljudi in potrebno je bilo precej potrpljenja, da smo končno dobili prenočišče. Zaspali seveda še dolgo nismo. Zjutraj pa je vsak stiskal zobe in pogumno prikrival utrujene kosti.

Oblekli smo se kot da mislimo stati na miru in čakati, da zmrzne. A nam je kaj kmalu postalo vroče kljub mrzlemu zraku.

Po pravici povedano me je na začetku poti prišlo neko čudno malodušje ali ne vem kako bi se temu reklo. Vzrok: za seboj imaš kmaj pol ure poti in že sopeš kot konj, pa ti v oči pade tabla: KREDARICA 5ⁿ.

To torej pomeni, da moraš do Kredarice hoditi še 10 krat toliko poti. Res nerodna zadeva. Pa sem si rekla - hotela si, zdaj imaš in šla naprej. Na srečo so se našle duše, ki imajo razumevanje in potrpljenje s tistimi - bolj nedeljskimi planinci. Privoščili smo si torej bolj zmerno hojo z mnogimi počitki (in vendar je po počitku tako težko spet vstati!).

Malo pozneje se je pojavil problem pomanjkanja vode - vse čutare smo namreč v trenutni žeji po hitrem postopku izpraznili. Vse naše upanje je bilo torej osredotočeno na en sam studenec. "Koliko je še do vode?" - "Še malo". Ta "še malo" je seveda precej pridobil na dolžini. In ko smo končno prišli v obljubljeno deželo, studenca ni bilo nikjer. Na prostoru kjer se običajno nahaja, je s sten kapljalo le nekaj kapljic te žlahtne tekočine. Bili smo nekoliko razočarani, vendar nas je to vzpodbudilo, da smo hodili malo hitreje. Želeli smo čimprej priti do vode. Na srečo nam ni bilo treba čakati ravno do Kredarice.

Ta Kredarica je namreč preseto oddaljen kraj. Poti ni ne konca ne kraja. In ko smo premagovali zadnje strmine, smo si bolj kot kdajkoli prej želeli, da bi se pomaknila malo nižje. A se na žalost ni. No, kljub temu smo se na koncu (nekateri prej, drugi

precej kasneje) vsi zbrali na vrhu k zasluženemu počitku.

Tu se je začela borba za čajne skodelice in zbiranje denarja za Radensko (1 l.... 50 din). Ko smo se tako prijetno zasedeli, je bilo potem tako (še bolj) neprijetno vstati.

Do Triglava smo imeli še uro in pol hoda. Ker prej zaradi megle nismo mogli opazovati okolice, smo si jo zdaj precej natančno ogledali.

Vsenaokrog same gore, osvetljene s soncem, nekatere pa v senci. Ta pogled je pomirjajoč, dal mi je občutek spoštovanja do gora. Sicer pa smo za opazovanje imeli mnogo časa, ker so se z vrha vračale trume ljudi in treba je bilo čakati vsakega posebej. Skalni prehodi so namreč precej ozki in neprimerni za dva človeka naenkrat. Tu me je tudi prvič prijel občutek strahu (ne smejte se!), ko sem pogledala v prepade in si mislila, kako lepo je, če odfrčiš s kakega previsa proti nižjim predelom. Ta strah me ni spustil prav do vrha, pomagali pa so mu še napisi na ploščah: "Tu se je ubil ta in ta." "Tu je tega in tega zadela strela."

Zares vzpodbudno.

A na vrh smo kljub vsemu prišli, srečni in celi. Pravzaprav se mi včasih zazdi malo nesmiselno, da se mučiš sedem ur, si nato deset minut na vrhu in nato spet greš dol. In kljub temu imaš neko zadoščenje, občutek sreče.

Sam Triglav se mi ni zdel nič posebnega, verjetno zato, ker je bilo preveč ljudi in preveč živ-žava. Tako nisi mogel, nisi imel časa zbrati vseh vtisov in jih urediti v neko smiselno celoto. Urejala sem jih po poti navzdol, ki je bila še nekoliko težja kot navzgor. Enkrat sem celo obtičala na klinu in nisem mogla ne gor ne dol.

Do Doliča smo prišli utrujeni in tu smo spet imeli probleme s prenočiščem zaradi prevelike natrpanosti. Izgledalo je že, da nas bodo preselili iz sobe v jedilnico, vendar smo ostali odločni - vsaka dvojica je neomajno čuvala svoj pograd. Spali smo seveda spet razmeram primerno.

Najteže je bilo zjutraj vstati - vendar - čimprej, tembolje. Spet nam je razgled kvarila megla, razjasnilo se je šele pri Triglavskih jezerih. Teh ne bom opisovala - z eno besedo - čudovita so. Vsak je opazoval zase, vsakemu je bilo nekaj najbolj všeč.

Tudi od tu se je bilo treba posloviti. Še en spust do Črnega jezera nato še do Bohinja.

Če sem od tam pogledala navzgor, se mi je zdelo nemogoče, da sem zgoraj bila. Vse je bilo tako odmaknjeno, daleč in nedosegljivo. Vrnili smo se torej v "civilizacijo" - v hrup, industrijo...

Vrnili smo se iz mirnega življenja v vsakdanjost.

Se še spominjate ankete?... Tiste, da od RK - šlo je zaradi kajenja - bila je izvedena v tednu boja proti kajenju!

Zakaj smo jo izvedli? Ni bila samo anketa zaradi ankete.

Želeli smo ugotoviti samo, koliko smo že vsi "zasvojeni" s cigaretami.

Ugotovili smo, da je zasvojenih:

v 1.a: "baje" nihče (!) ne kadi redno (revčki so čisto osamljeni)

v 1.b: kadita redno že dva

v 2.a: kadita redno "samo" dva.....

v 2.b: celo samo eden

v 2.c: kadita redno 2

v 3.a: trije,

v 3.b: štirje,

v 4.a: šest

v 4.b: trije

Na izletih in zabavah se število kadilcev malce zveča:

v 1.a: se jih na zabavah opogumi 6

v 1.b: štirje

v 2.a: eden

v 2.b: štirje

v 2.c: sedem

v 3.a: šest

v 3.b: štirje

v 4.a: trije

v 4.b: sedem

Samo poskusilo jih je v 1.a 11, v 1.b 7, v 2.a 14, v 2.b 8,

v 2.c 11, v 3.a 17, v 3.b 16, v 4.a 12, v 4.b pa 10.

"Brezmadežnih" nekadilcev pa je v 1.a 3, v 1.b 5, v 2.a 3, v 2.b 6, v 2.c 2, v 3.a 5, v 3.b 8, v 4.a 1 in v 4.b 2.

Skupno imamo torej na šoli 23 strastnih kadilcev (brez učiteljev), 42 priložnostnih kadilcev in 106 tistih, ki so že "poskusili" kaditi. Onih brezmadežnih nekadilcev pa je 35. Ali nimamo na naši šoli nekoliko preveč kadilcev.?

ODMEVI NA SREČANJE S TOVARIŠEM ČERNIGOJEM

Srečanje s pesnikom, umetnikom, to je nekaj nenavadnega. Z njim se ne moreš pogovarjati o vremenu, on je umetnik. Z njim se ne moreš pogovarjati o vseh stvareh, on je samostojen, on ustvarja, zato ga moraš spraševati o njegovem delu, o njegovih pesmih, pesniških zbirkah in podobno.

Prebrali smo njegove pesmi, pripravili smo vprašanja, postavili smo stolice v krog in ga počakali kot pridigarja.

A on nam ni pridigal. Odvračal nas je, češ kaj sem jaz tukaj, nič posebnega nisem.

A mi smo ga spraševali. Najprej malo manj, ker smo se ga ustrašili a potem, ko je pustil, da smo se mu približali, ko je odgovarjal na vprašanja sproščeno in odkrito, se ga nismo več bali.

Verjetno bi se lahko z njim več pogovarjali o vsem - o umetniku - človeku, o ustvarjalcu, o gimnazijskem ustvarjanju, o vsem kar nas zanima.

Morda se bomo drugič, ko prideš tudi ti, bralec, Morda te kaj zanima in bi rad vprašal.

V petek smo povabili na literarni pogovor Franca Černigoja. Čeprav se je vabilu odzval, srečanje nekako ni prav uspelo. Zakaj? Člani in nečlani literarnega krožka pri pogovoru niso pretirano sodelovali. Je bilo tega krivo nepoznavanje Černigojevih del, razdalja med njim in nami ustvarjena s praznino preširokega kroga in morda tudi z njegovim v začetku skoraj odbijajočim nastopom. Vendar je bilo srečanje po drugi strani zanimivo. Podal nam je svojo osebno plat pesniških zbirk. Do svoje prve pesniške zbirke Svetlobne luske nima pravega odnosa. Pesmi v njej so odraz nekega obdobja, ki je minilo in zdaj so od ustvarjalca neodvisne. Odnos do druge zbirke Krušičega se sejalca je toplejši. Zbirka je celovitejša, bogatejša tudi zaradi zanimive in kakovostne grafične opreme Lucijana Bratužarja. Njegov prispevek je po umetniški moči enakovreden Černigojevi poeziji. Kombinacija ustvarja skladnost in se dopolnjuje v urejeno zaključnost.

Černigojeva poezija je čustveno polna, zvoneča, bogata z nenavadnimi besednimi zvezami, pisana po trenutnem utripu, izpovedno osebna. Pogovarjali smo se o vplivu Kosovega in drugih književnikov in skozi njegove oči za trenutek pogledali v svet pesmi.

Pripravljen je še sodelovati z nami in mogoče bo drugič tudi pogovor bolj zaživel.

Sklep literarnega krožka: Kmalu po počitnicah bomo poskušali prirediti literarni pogovor s tov. Francem Černigojem. Mnogim je to ime neznano. Zato ga bomo poskušali malo bolj spoznati.

Njega osebno sem si predstavljala nekoliko drugače, zato me je srečanje z njim pravzaprav presenetilo. Predstavil nam je nekaj svojih pesmi, pripovedoval o dveh izdanih zbirkah (pretežno o drugi, ker mu prva ni preveč pri srcu - ampak to razume vsak po svoje).

Postavili smo nekaj vprašanj o nastanku zbirke Svetlobne luske, pa o ciklu o Zemonu (ta kamen - ta je bil precej zanimiv) in o povezavi z Bratužem, ki je prispeval grafike za opremo druge zbirke in seveda še druga.

Njegove pesmi se na prvi pogled zdijo precej težke in nerazumljive, toda če bi se človek vsaj malo poglobil v naravo in sočloveka, bi jih morda prej razumeli.

Seveda se tov. Černigoju zahvaljujemo za obisk. Upamo, da to ni bilo zadnje srečanje in pogovor.

I Z V I R

GLASILO ŠOLSKEGA CENTRA AJDOVŠČINA

1980/81 - št. 1

UREDNIŠKI ODBOR:

Mihelj Milojka

Černigoj Ksenija

Sartori Irma

Furlan Ingrid

Semič Ines

Čermelj Rosana

Pavlica Tanja

Korošec Valentina

Premrl Tjaša

MENTORICA:

Ivana prof. Slamič